

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: **Porucha autistického spektra u dětí předškolního věku**

Autorka práce: **Anna Denežkina**

Studentka se věnuje tématu, které je v kontextu aktuálního inkluzivního trendu vzdělávání vysoce aktuální. Děti s poruchami autistického spektra představují skupinu, která má své specifické potřeby a vyžaduje vysoce individuální přístup. Povaha tohoto typu vývojové poruchy vyžaduje specificky cílený pedagogický přístup, didaktické postupy, pomůcky, úpravy prostředí, ale i strategie pro řešení náročných situací. Studentka zvolila téma, které považuji v akademické, ale i praktické přípravě učitelek v MŠ za stále podceňované. Proto lze výběr tématu, ale i formu metodologického přístupu ocenit.

Bakalářská práce dodržuje standardní členění, kdy je nejprve představena teoreticko – přehledová část a následně jsou analyzovány výsledky vlastního výzkumného šetření. Cíle práce jsou explicitně vyjádřeny v úvodu práce je k nim postupně v textu směřováno. Úvodní přehledové kapitoly umožňují čtenáři kvalitní orientaci a seznámení s problematikou.

Zvolené kapitoly jsou celkem logické, přehledné, navazující a propojené s empirickou částí. Ačkoliv jsou jednotlivé oblasti vývoje předškolního dítěte (kap. 2) představeny dosti stručně, přesto autorka vystihuje podstatné charakteristiky. O kvalitní orientaci v problematice rovněž svědčí fakt, že studentka reflektuje aktuální mezinárodní klasifikační systémy nemocí a poruch. Kapitulu pojednávající o poruchách autistického spektra (kap.3) hodnotím jako velmi vyzrálou, precizně zpracovanou, je z ní cítit autorčino zaujetí tématem, ale i dobrá orientace v relevantní literatuře. Rozsah a aktuálnost použitých zdrojů je standardní, lze vnímat i snahu reflektovat zahraniční zdroje. Snad bych přeci jen v přehledové části uvítala alespoň orientační ukotvení v legislativě, týkající se dětí se speciálními potřebami a také roli školních poradenských pracovišť.

Ve výzkumné části studentka prokázala přiměřenou znalost metodologického zázemí, zvolila kvalitativní výzkumný design, kazuistického charakteru. Stanovila si řadu výzkumných otázek, které považuji za relevantní, přiměřené a použitými nástroji sběru dat lze očekávat jejich kvalitní vyhodnocení. Autorský přínos je zde evidentní. Kladně hodnotím i formu zúčastněného pozorování daného chlapce, ale i poměrně dlouhou dobu realizace sběru dat. Kazuistika je prezentována celistvě, nepostrádám žádné důležité oblasti, v prezentaci i interpretaci je směřováno k zodpovězení výzkumných otázek. V jednotlivých tématech je znát vývoj, typické reakce či chování a také postupy či přístupy, které se u chlapce osvědčují.

Jediné, co postrádám, je větší reflexe a odlišení dat z pozorování a avizovaných rozhovorů. Studentka v metodologické pasáži (s. 38) představuje 3 metody sběru dat: zúčastněné pozorování, rozhovory (blíže není upřesněno) a analýzu dokumentů. Uvítala bych, pokud by např. záznamy rozhovorů byly součástí přílohy nebo alespoň byly v práci více komentovány.

Jako celek je však výzkumná část zpracována přesvědčivě, s evidentním zájmem o rozvoj pozorovaného dítěte, studentka poukazuje na důležitost individuálního přístupu ke každému dítěti s poruchou autistického spektra, nesnaží se o generalizaci svých výstupů a zjištění. Její bakalářská práce přináší hlubší sondu do "světa" předškolního dítěte s autismem, cíle práce byly plně naplněny. Bakalářská práce má inspirativní potenciál i pro další pedagogy, nejen ty začínající.

Předložená práce naplňuje parametry pro daný typ absolventské práce, je dodržen požadovaný rozsah textu a obsahuje veškeré povinné součásti práce. Z jazykového hlediska jsem neshledala závažné nedostatky, stylisticky i terminologicky je text vyzrálý.

Otázky k obhajobě:

- 1, Jaké metody a intervence se u dětí s PAS ukazují jako účinné při zvládnání jejich afektivních stavů?
- 2, Studentka poukazuje, že spolupráce s rodiči Jakuba není zcela ideální (viz s. 55). Jaká jsou specifika spolupráce mezi MŠ a rodiči dětí s PAS oproti tzv. intaktním dětem?

Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 2. 1. 2018

PhDr. Pavla Presslerová, Ph.D.